

**STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO**

z dnia ..... 2025 r.

**w sprawie konieczności zwiększenia wysokości Funduszu Kolejowego
przyznawanego województwom przez Ministra Infrastruktury**

Samorządy wojewódzkie w grudniu 2008 roku, na mocy porozumienia pomiędzy ówczesnym Ministerstwem Infrastruktury a Marszałkami Województw, przejęły od spółki PKP Przewozy Regionalne odpowiedzialność za organizację przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej w transporcie kolejowym. Wraz z przejęciem kompetencji zapewniono samorządom środki finansowe w ramach Funduszu Kolejowego, służące dofinansowaniu zadań w zakresie zakupu, modernizacji oraz napraw pojazdów kolejowych wykorzystywanych do realizacji przewozów pasażerskich.

W myśl ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1133) określono pulę środków finansowych przeznaczoną dla samorządów województw, umożliwiającą częściowe pokrycie kosztów związanych z taborem kolejowym wykorzystywanym w przewozach publicznych, o których mowa w art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1234), która od kilku lat pozostaje na niezmiennym poziomie i wynosi obecnie 6 875 000,00 zł na dany rok budżetowy.

Początkowo wysokość wsparcia ze środków Funduszu Kolejowego umożliwiała zakup jednego nowego pojazdu kolejowego typu EZT lub wykonanie kilku napraw okresowych P4/P5. Obecnie jednak, mimo istotnego wzrostu kosztów materiałów, energii i usług, kwoty przyznawane województwom nie zostały proporcjonalnie zwiększone, co w efekcie powoduje, że pokrywają one zaledwie ok. 10–15% rzeczywistych kosztów utrzymania i napraw taboru.

Województwo Lubelskie ponosi rocznie znaczne wydatki związane z utrzymaniem eksploatowanego taboru kolejowego oraz realizacją usług publicznych przewozów pasażerskich. Pomimo racjonalizacji oferty przewozowej oraz podejmowania działań zmierzających do zwiększenia efektywności eksploatacyjnej, rosnące koszty napraw i części zamiennych oraz wprowadzone obowiązki dostosowania pojazdów do obowiązujących wymagań i standardów (m.in. systemy ERTMS, GSM-R, nowe normy bezpieczeństwa i łączności), znacząco obciążają budżet województwa.

Niezależnie od powyższego, przyznawanie województwom środków z Funduszu Kolejowego w pełnej wysokości (tj. 6 875 000,00 zł na dany rok budżetowy), uzależniane jest od spełnienia kryterium „połączenia stykowe” (max 30% wsparcia, tj. 2 062 500,00 zł) oraz „wykluczenie komunikacyjne” (max 30% wsparcia, tj. 2 062 500,00 zł). Wymóg ten w praktyce ogranicza elastyczność samorządów, od których oczekuje się utrzymywania połączeń o bardzo niskich potokach pasażerskich, w celu otrzymania środków z Funduszu Kolejowego w pełnej wysokości.

Województwo Lubelskie, podobnie jak pozostałe samorządy, aktywnie uczestniczy w budowaniu oferty dla pasażerów na różnych płaszczyznach, z czego oprócz uruchamiania połączeń kolejowych, jest to także często zaangażowanie w inwestycje infrastrukturalne, w tym w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej - Kolej + do 2029 roku, gdzie w przypadku województwa lubelskiego jest realizowanych 5 projektów liniowych. Takie zaangażowanie wymusza wydatkowanie środków z budżetu samorządu

w wysokości stanowiącej ich znaczny udział. Mając na względzie dodatkowe wydatki związane z Projektami w ramach Kolej+, a także nie tylko utrzymanie, ale i oczekiwany przez pasażerów oraz Ministerstwo Infrastruktury rozwój oferty przewozowej bez zwiększenia wsparcia Funduszu Kolejowego, zadania te stają się poważnym wyzwaniem dla budżetu województwa lubelskiego.

Uwzględniając powyższe, Sejmik Województwa Lubelskiego apeluje do Ministra Infrastruktury oraz Ministra Finansów o zwiększenie wysokości środków z Funduszu Kolejowego przyznawanego województwom oraz o dostosowanie jego poziomu do rzeczywistych kosztów zakupu, utrzymania i modernizacji taboru – mając na względzie wysokość ponoszonych przez poszczególnych organizatorów przewozów nakładów finansowych oraz wolę rozwoju oferty przewozowej.

Otrzymują:

1. Pan Donald Tusk – Prezes Rady Ministrów,
2. Pan Dariusz Klimczak – Minister Infrastruktury,
3. Pan Andrzej Domański – Minister Finansów i Gospodarki,
4. Pan Paweł Gancarz – Marszałek Województwa Dolnośląskiego,
5. Pan Piotr Całbecki – Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
6. Pan Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego,
7. Pan Sebastian Ciemnoczowski – Marszałek Województwa Lubuskiego,
8. Pani Joanna Skrzydlewska – Marszałek Województwa Łódzkiego,
9. Pan Łukasz Smółka – Marszałek Województwa Małopolskiego,
10. Pan Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego,
11. Pan Szymon Ogłaza – Marszałek Województwa Opolskiego,
12. Pan Łukasz Prokorym – Marszałek Województwa Podlaskiego,
13. Pan Mieczysław Struk – Marszałek Województwa Pomorskiego,
14. Pan Wojciech Saługa – Marszałek Województwa Śląskiego,
15. Pani Renata Janik – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego,
16. Pan Marcin Kuchciński – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
17. Pan Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego,
18. Pan Olgierd Geblewicz – Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego.